

Plenum

Måndag 16.6.2025 kl. 14.00—19.51

25. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om transportservice

Regeringens proposition RP 33/2025 rd
Utskottets betänkande KoUB 9/2025 rd

Andra behandlingen

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 25 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslaget kan nu antas eller förkastas. — Debatten börjar. Ledamot Hänninen.

Debatt

19.44 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Pohjois-Suomen laajat välimatkat, ikään-tyvä väestö ja harva asutus tekevät liikkumisesta aivan erityisen kysymyksen. Kyse ei ole vain palveluista, kyse on osallisuudesta, yhdenvertaisuudesta ja arjessa selviytymisestä. Nyt käsittelyssä oleva esitys vastaa tähän tarpeeseen konkreettisesti. Kyse on kokeilusta, jossa Kainuussa, Keski-Pohjanmaalla, Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla kerätään yhteen tietoja julkisesti tuetusta kuljetuksesta eli sosiaali- ja terveydenhuollosta, vammaispalveluista ja Kelan korvaamista matkoista. Kokeilun tavoitteena on rakentaa tietopohja, jonka avulla voidaan arvioida, miten kuljetuksia voidaan tulevaisuudessa järjestää viisaammin, tehokkaammin ja silti inhimillisesti. Tämä on älykästä, jopa viisasta hallintoa, jossa päätöksiä tehdään tietoon, ei arvaukseen perustuen.

Arvoisa puhemies! Liikenne- ja viestintävaliokunta on pitänyt kokeilua perusteltuna ja tehnyt siihen teknisiä tarkennuksia. Valiokunta muistuttaa, että kyseessä on kokeilu, ei palveluiden muutos. Tiedonkeruu ei muuta asiakkaan oikeuksia eikä järjestämisvastuuta. Tietoa ei kerätä varmuuden vuoksi, vaan siksi, että voitaisiin paremmin nähdä, missä palvelut menevät päällekkäin, missä niitä voidaan yhdistää ja missä niitä täytyy vahvistaa. Vain näin voimme rakentaa tulevaisuudessa kuljetuspalvelut, jotka ovat sekä käyttäjälle että yhteiskunnalle kestäviä.

Arvoisa puhemies! Kokeiluun valittu alue on erinomainen laajan tietopohjan saavuttamiseksi. Pohjoisessa nämä liikkumiseen liittyvät ratkaisut eivät ole valinnaisia. Ilman kuljetusta ei päästä lääkäriin, kuntoutukseen tai palvelukeskukseen. Kyse on yhdenvertaisuuden toteutumisesta, siitä, voiko ihminen asua kotonaan, vaikka matkaa on kymmeniä, jopa satoja kilometrejä. Tämän lisäksi esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen eteläiseltä alueelta voi jopa olla helpompi kulkea palvelun ääreen toisen hyvinvointialueen puolelle, ei hinnasta, ei hoidon laadusta vaan välimatkasta johtuen. Siksi on hyvä, että kokeilualueeksi on valittu juuri pohjoinen yhteistyöalue, jossa matkat ovat pisimpiä ja korvausperusteet kalleimpia.

Punkt i protokollet PR 67/2025 rd

Valiokunta on painottanut, että myös laadulliset vaikutukset erityisesti vammaisryhmi-en näkökulmasta tulee arvioida huolella. Ei riitä, että tiedämme, minne ihmiset matkustavat, meidän on ymmärrettävä myös, miksi, miten ja millaisin edellytyksin. Hoitoonpääsyn on oltava yhdenvertaista henkilöstä, hänen ominaisuuksistaan tai asuinpaikasta riippumatta.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on osa laajempaa työtä, jossa liikennepalveluita kehitetään ylikunnallisina ja käyttäjälähtöisinä kokonaisuuksina — ei enää yksittäisiä ratkaisuja vaan yhteensopiva järjestelmä. Tämä kokeilu toimii perustana tulevalle, siksi se on tärkeä. Se on tärkeä paitsi meille tiedon tarjoamisessa myös pohjoiselle Suomelle.

Kannatan esitystä ja kiitän valiokuntaa sen asiantuntevasta ja huolellisesta käsittelystä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen godkände lagförslaget i proposition RP 33/2025 rd utifrån beslutet i första behandlingen. Andra behandlingen av lagförslaget avslutades. Ärendet slutbehandlat.